

Czynniki sprzyjające i szkodliwe dla rozwoju i utrzymania populacji ryb w wodach płynących

Wiesław WIŚNIEWOLSKI

Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza w Olsztynie
Zakład Rybactwa Rzecznego w Żabieńcu
ul. Główna 48, 05-500 Piaseczno
e-mail: wieslaw.wisniewolski@wp.pl

Abstrakt – Praca przygotowana została w oparciu o przegląd literatury i wyniki własnych badań. Omówiono w niej znaczenie ekologicznej ciągłości ekosystemów rzecznych, naturalnego zróżnicowania siedliskowego ich środowisk oraz migracji ryb, co warunkuje występowanie bogatych zespołów ichtiofauny. Wskazano na zagrożenia i skutki jakie w odniesieniu do tej grupy zwierząt niosą antropogeniczne przekształcenia środowisk rzecznych. Do tych oddziaływań zaliczono przegradzanie i regulację rzek, budowę elektrowni wodnych, będące tego następstwem zmiany cyklu hydrologicznego rzek, pobór kruszywa, zanieczyszczanie wody oraz nadmierną, selektywną eksploatację połowową. Wskazano na możliwości przeciwdziałania skutkom tych niekorzystnych przekształceń. Służy temu budowa przepławek dla ryb, wprowadzanie na elektrowniach wodnych odpowiednich zabezpieczeń, przywracanie zróżnicowania siedliskowego ekosystemu rzeki i jej naturalnego cyklu hydrologicznego, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, ochrona ryb i wspieranie populacji gatunków zagrożonych poprzez zarybianie oraz kontrolowana, wyważona eksploatacja połowowa.

Słowa kluczowe: rzeki, ciągłość ekologiczna, różnorodność siedliskowa, ichtiofauna, wędrówki, wpływ przegradzania i regulacji, elektrowni wodnych, poboru kruszywa, zmian cyklu hydrologicznego, zanieczyszczeń, eksploatacji połowowej, sposoby przeciwdziałania niekorzystnym zmianom.